

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

mint felülvizsgálati bíróság **PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG**

Pfv. IV. 20. 284/2007/4. szám

ÜGYSZÁM	
KEZDŐFŐTÖRZS	
ÉRK:	2007-04-19
PÉLDÁNY	1
MELLÉKLET	KÖZTÖRZS
ÜGYSZÁM	
TÖRZS	

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

304221/07

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Baltay Levente ügyvéd által képviselt Társaság a Szabadságjogokért (1114 Budapest, Eszék u. 8/b.) felperesnek a dr. Varga Róbert jogtanácsos által képviselt Budapesti Rendőr-főkapitányság Hivatala (1139 Budapest, Teve u. 4-6.) alperes ellen közérdekű adatok közlésére kötelezés iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 10.G.304.221/2005. számon megindult és a Fővárosi Bíróság 1.Gf.75.268/2006/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem tárgyában meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit részben hatályon kívül helyezi és mellőzi a jogerős ítéletnek azt a rendelkezését, amellyel az alperest a kamerákkal összefüggésben készült bűnözési statisztikák és hatástanulmány kiadására, a kamerák elhelyezésére vonatkozó figyelmeztető táblák számának és helyének, valamint a kamerákkal kapcsolatos elfogadott stratégia, jövőbeni fejlesztési, esetleges szűkítési elképzelések közlésére kötelezte. Ebben a vonatkozásban a keresetet elutasító elsőfokú ítéletet helybenhagyja. A jogerős ítéletnek az alperest további adatok kiadására kötelező rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Felülvizsgálati eljárási költségeiket a felek maguk viselik.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Pfv. IV. 20.284/2007/4.szám

I n d o k o l á s :

A társadalmi szervezet felperes 2004. május 17-én a budapesti kerületi rendőrkapitányságokhoz 80 kérdésből álló kérdőívet juttatott el a Budapest közterületein működő kamerás térfigyelő rendszerekre vonatkozó közérdekű adatok kiadása érdekében. Ezen túlmenően külön levélben kérte a kerületi rendőrkapitányságok vezetői által a közterületi térfigyelő rendszerekre vonatkozóan hozott intézkedések, utasítások, egyéb szabályzatok megküldését, a térfigyelő rendszerek működésére vonatkozó statisztikák, a térfigyelő rendszer működtetéséről a helyi önkormányzattal kötött megállapodások (szerződések) és a kerületi térfigyelő rendszerek elhelyezését bemutató ún. „kamera beültetési térképvázlat” kiadását. A felperes kérdőívében szereplő kérdésekre - annak kitöltésével - az adatvédelmi biztos előzetes írásbeli nyilatkozatának beszerzését követően, az alperes válaszolt. A felperes 2004. szeptember 13-án újabb - a korábbi tárgykörrel kapcsolatos - kiegészítő információkat kért az alperestől, amelyre 2004. október 25-én az alperes írásban válaszolt.

A felperes az alperes tájékoztatását hiányosnak tartotta, ezért keresetében az alperest további közérdekű adatok kiadására kérte kötelezni. Pontosított keresetében kérte a közterületen elhelyezett térfigyelő kamerák működtetésével kapcsolatos rendőrségi intézkedések, utasítások, szabályzatok kiadását, kérte közölni a kamerák telepítésének helyét és ott, ahol arról térkép készült, a térkép kiadását. Kérte közölni a kamerákkal összefüggésben készült bűnözési statisztikákat, hatástanulmányokat, továbbá az önkormányzatokkal kötött szerződések, megállapodások kiadását, a kamerákra figyelmeztető táblák számának és elhelyezkedésének a közlését, végül a térfigyelő rendszer jövőbeni fejlesztésére, illetve esetleges szűkítésére vonatkozó elképzelések, elfogadott stratégiák közlését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a térfigyelő kameráknak a bűnmegelőzésben és bűnüldőzésben betöltött szerepe miatt az 1994. évi XXXIV. törvény 86. § (5) bekezdés alapján jogosult volt megtagadni azok elhelyezésére vonatkozó adatokat, illetve a térfigyelő kamerák elhelyezését érintő intézkedéseket, szabályzatokat és utasításokat sem volt köteles emiatt a felperessel megismertetni. A felperes által kért szerződések

Pfv. IV.20.284/2007/4.szám

tekintetében arra hivatkozott, hogy azokkal az önkormányzatok rendelkeznek, míg a statisztikai adatok és értékelések kapcsán azt állította, hogy azokat még a keresetindítást megelőzően a felperesnek megküldte. A térfigyelő rendszer bővítése az önkormányzatok érdekét szolgálja, ezért az esetleges fejlesztésekre vonatkozó elképzelésekről az önkormányzatok szolgálhatnak adatokkal.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a térfigyelő kamerák működtetésével kapcsolatos rendőrségi intézkedésekre, utasításokra, szabályzatokra, illetve a kamerák elhelyezkedésére vonatkozó adatszolgáltatást az alperes az általa hivatkozott törvényi felhatalmazás folytán, bűnmegelőzési célból jogosult volt megtagadni. Ezt meghaladóan megállapította, hogy a kért adatokat az alperes egyrészt kiadta, másrészt a felperes olyan adatokat kért, amelyek kiadására nem az alperes, hanem az önkormányzatok kötelesek.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül valamennyi budapesti kerület vonatkozásában közölje a felperessel a rendőrség által közterületen, közbiztonsági célból elhelyezett képfelvevők (a továbbiakban kamerák) pontos helyének megjelölését. Amennyiben a kamerák elhelyezéséről térkép áll rendelkezésre, a térképet adja át a felperesnek. A kamerákkal összefüggésben készült bűnözési statisztikát és hatástanulmányt továbbá a kamerák működtetésével kapcsolatban az egyes rendőrkapitányságok és az önkormányzatok (közhasznú szervezetek, alapítványok) között létrejött szerződéseket adja át. Közölje a kamerák elhelyezésére vonatkozó figyelmeztető táblák számát és a táblák helyét, továbbá a kamerákkal kapcsolatban elfogadott stratégiát, jövőbeni fejlesztési, esetleges szűkítési elképzeléseket. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint a felperes által az alperestől kért adatok az 1992. évi LXIII. tv. 2. § 1. és 4. pont alapján közérdekű adatok, melyeket az alperes a 19. és 20. § alapján köteles a felperesnek kiadni.

A másodfokú bíróság a kamerák pontos elhelyezkedésére és a figyelmeztető táblák helyére vonatkozó közérdekű adatok kiadásával kapcsolatban az alperes védekezését nem fogadta

Pfv. IV.20.284/2007/4.szám

el. Megállapítása szerint az alperest az Avtv. rendelkezésein túlmenően az Rtv. 42. § (1) bekezdés alapján terheli az a kötelezettség - külön erre irányuló kérelem hiányában is -, hogy a kamerák elhelyezkedéséről adjon tájékoztatást.

A bűnözési statisztikával és hatástanulmánnyal kapcsolatban az alperes állítását a jogerős ítélet nem látta bizonyítottnak, azaz nem fogadta el, hogy az alperes a felperes adatkérését követően a rendelkezésére álló statisztikákat és hatástanulmányokat a felperesnek kiadta. Az erre vonatkozó postai tértivevény e tény bizonyítására önmagában nem alkalmas. Ezen adatok tekintetében az alperes közzéadási kötelezettsége az Avtv. 19. § (2) bekezdésén alapul, és ugyanezek a szabályok vonatkoznak a kamerákkal kapcsolatos elfogadott stratégiára, a már kidolgozott jövőbeni fejlesztési, esetleges szűkítési elképzelésekre. A kamerák működtetésével kapcsolatban a rendőrkapitányságok által kötött szerződések kiadására az alperest azért kötelezte, mert a rendőrség, mint szerződést kötő fél, szükségképpen birtokában van az adatoknak, azok kiadására az Avtv. 19. § (1) bekezdés alapján köteles és nem utasíthatja el a kérelmet azon az alapon, hogy a kért adat nem tőle, hanem más szervtől igényelhető.

A jogerős ítélet ugyanakkor alaptalannak találta a felperes fellebbezését a térfigyelő kamerák működtetésére vonatkozó belső szabályzatok, utasítások tekintetében, mert azok olyan munkaszervezési kérdéseket érintenek, melyekre vonatkozó tájékoztatást az alperes az Rtv. 86. § (5) bekezdés alapján jogosult volt megtagadni.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének a teljes elutasítását. Kérte a felperes perköltségben marasztalását is. Az alperes felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet a térfigyelő kamerák helyével és az azt ábrázoló térképek kiadásával kapcsolatban érdemben nem bírálta el azt a védekezését, mely szerint az Rtv. 86. § (5) bekezdés alapján az adatszolgáltatást megtagadhatta. Egyebekben azt állította, hogy a kért adatokat részben kiadta, részben pedig azok kiadására azért nem köteles, mert azokkal nem ő, hanem az önkormányzatok rendelkeznek.

A felperes a jogerős ítélet hatályban való fenntartását kérte. Elismerte, hogy a perindítást megelőzően az alperes

Pfv. IV. 20.284/2007/4.szám

valóban szolgáltatott statisztikai adatot a térfigyelő rendszer működtetésével kapcsolatos tapasztalatairól, hatástanulmányt azonban nem bocsátott a rendelkezésére.

Miután a jogerős ítéletnek azt a rendelkezését, amely a felperesnek a kamerák működtetésével kapcsolatos rendőrségi intézkedések, utasítások, szabályzatok kiadására irányuló keresetét elutasította, a felek felülvizsgálattal nem támadták, ezért e rendelkezést a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban nem érintette.

Az alperest öt kérdéskörben adatszolgáltatásra kötelező ítéleti rendelkezést támadó felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint, részben alapos.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. tv. (Avtv.) 21. § (2) bekezdés alapján a jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy a perben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes által kért adatok kiadását jogszerűen megtagadhatta. Azt is helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a közérdekű adatok kiadására vonatkozó kötelezettséget nem érinti, hogy a jogosult az adatok megismerését milyen okból igényli.

Az alperes által közterületen elhelyezett térfigyelő kamerák helyének megismerésére irányuló kérelem kapcsán - az alperes védekezésére tekintettel - az eljáró bíróságoknak abban a kérdésben kellett állást foglalniuk, hogy az adatszolgáltatást az alperes bűnüldözési és bűnmegelőzési érdekből jogosult volt-e megtagadni. A perben ugyanis az nem volt vitás, hogy a térfigyelő kamerák pontos helyére vonatkozó adatok közérdekű adatnak minősülnek és az Avtv. 19. § (3) bekezdés szerint a közérdekű adatok nyilvánosságához való jogot - az adatfajták meghatározásával - törvény (egyebek mellett) bűnüldözési vagy bűnmegelőzési érdekből korlátozhatja.

E kérdéskört érintő adatszolgáltatási kötelezettségről és annak lehetséges megtagadásáról tartalmaz rendelkezéseket a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) 42. § (1) bekezdés és a 86. § (5) bekezdés. Eszerint a rendőrség közterületen közbiztonsági célból képfelvevőt helyezhet el oly módon, hogy annak jelenléte az állampolgárok számára nyilvánvalóan észlelhető legyen. A felszerelt képfelvevő elhelyezéséről, működtetéséről tájékoztatni kell a lakosságot. A miniszter, az országos rendőrfőkapitány vagy

Pfv. IV. 20. 284/2007/4. szám

a rendőrfőkapitány, valamint bűncselekménnyel kapcsolatban a nyomozószerv vezetője is a közérdekű adatok nyilvánosságra hozatalához a hozzájárulást bűnüldözési, bűnmegelőzési célból megtagadhatja.

Az alperes azon túlmenően, hogy az Rtv. 86. § (5) bekezdésében foglaltakra hivatkozott, nem jelölt meg a térfigyelő kamerák elhelyezésével kapcsolatban olyan konkrét okot, amelyre tekintettel az adatközlés megtagadható volt. Az az általánosságban mozgó érvelés, mely szerint a térfigyelő kamerák helyének ismerete, annak a felperes által tervezett nyilvánosságra hozatala az adott helyen befolyásolhatja a bűnelkövetői szándékot, esetleg megkönnyítheti a bűnelkövetők helyzetét és megnehezítheti a bűnüldözést, önmagában nem eredményezheti a kért adatközlés Budapest egész területére kiterjedő kizárását. Az Rtv. 42. § (1) bekezdés szerint ugyanis a kamerák elhelyezése csak oly módon történhet, hogy annak jelenléte az állampolgárok számára nyilvánvalóan észlelhető legyen. Ebből következik, hogy a kamerák pontos helyét (a helyszín felmérésével), az alperes perbeli adatközlésétől függetlenül is elvileg bárki megismerheti. Az alperes által állított veszélyt ezért a kért adatok közlésének megtagadása nem hártja el.

A térfigyelő kamerák pontos helyére vonatkozó közérdekű adat kiadását ezért az alperes jogosulatlanul tagadta meg, annak kiadására jogszabálysértés nélkül kötelezte a jogerős ítélet. Az alperes által a perindítást megelőzően a felperes által feltett kérdésekre adott válaszokból megállapítható, hogy Budapest egyes kerületeiben a térfigyelő kamerák helyére vonatkozóan térképek is készültek. Ezért a jogerős ítélet helyesen rendelkezett arról is, hogy amennyiben az alperes a kamerák elhelyezéséről térképpel is rendelkezik, úgy azt is köteles a felperesnek kiadni.

Az Avtv. 19. § (1) bekezdés alapján a közfeladatot ellátó szerv a feladatkörébe tartozó ügyekben - így különösen a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre vonatkozóan - köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

A perben nem volt kétséges és azt az alperes sem vitatta, hogy a térfigyelő kamerák telepítésével, működtetésével kapcsolatban az egyes rendőrkapitányságok által az önkormányzatokkal vagy egyéb közhasznú szervezetekkel kötött szerződések az Avtv. 19. § (1) bekezdés hatálya alá

Pfv. IV.20.284/2007/4.szám

tartozó olyan közérdekű adatok, amelyeket bárki, így a felperes is megismerhet. Azok a rendőrkapitányságok tehát, amelyek önkormányzatokkal vagy más szervezetekkel a térfigyelő kamerák telepítésére és működtetésére vonatkozóan polgári jogi szerződéseket kötöttek, mint adatkezelők, kötelesek a szerződéseket a felperesnek az Avtv. 20. § alapján kiadni. A felperes eredetileg az egyes rendőrkapitányságokhoz, mint az adatokat közvetlenül kezelő szervekhez fordult és tőlük kérte a szerződések kiadását. Az alperes a felügyelete alatt álló egyes rendőrkapitányságok helyett összesítetten válaszolt a felperes kérdéseire, azaz vállalta a rendőrkapitányságok helyett az adatszolgáltatást. Ebből eredően a közpénzek felhasználásával kapcsolatos szerződésekre, mint közérdekű adatokra vonatkozó adatközlést sem tagadhatta meg. Ezt az sem indokolja, hogy a szerződésekkel szükségképpen valamennyi szerződő fél rendelkezik, így adott esetben a rendőrkapitányságokkal szerződést kötő önkormányzatok vagy más szervezetek is. A jogerős ítélet ezért jogszabálysértés nélkül kötelezte az alperest a térfigyelő kamerák telepítésével és működtetésével kapcsolatos szerződések kiadására.

Ezt meghaladóan azonban a jogerős ítélet tévesen és megalapozatlanul kötelezte az alperest további adatok szolgáltatására.

A felperes a térfigyelő kamerákkal összefüggésben készült bűnüldözési statisztikák és hatástanulmányok kiadását kérte. Mind a felperes keresetéből, mind a fellebbezésében előadottakból megállapítható, hogy az alperes ilyen adatokat szolgáltatott a részére. A felülvizsgálati tárgyaláson is elismerte a felperes, hogy kapott statisztikákat, illetve ilyen jellegű adatokat. Az alperes képviselője a felülvizsgálati tárgyaláson egyértelműen kijelentette, hogy az adatkérés idején az összes, a birtokában lévő statisztikát, illetve egyéb értékeléseket a felperesnek kiadta. Ebből eredően megalapozatlan a jogerős ítéletnek az a megállapítása, hogy az alperes azért köteles ezen adatokat kiadni, mert azok szolgáltatását nem bizonyította. Nincs olyan további statisztika vagy hatástanulmány, amelyet a felperes sem jelölt meg, csupán feltételezett, amely kiadására az alperes kötelezhető lenne. A jogerős ítélet ezért e körben tévesen hozott marasztaló rendelkezést.

Pfv. IV.20.284/2007/4.szám

Az Rtv. 42. § (1) bekezdés alapján a rendőrség az általa elhelyezett térfigyelő kamerák elhelyezéséről tájékoztatni köteles a lakosságot. Ez a kötelezettség attól függetlenül fennáll, hogy valaki konkrét adatszolgáltatást kér-e a kamerák elhelyezéséről. Az alperes a felperes azon adatszolgáltatási kérelmét, hogy a lakosságot milyen módon tájékoztatja a térfigyelő kamerák létéről, a pert megelőzően - a kérdőív 25. és 26. pontjainak kitöltésével - megválaszolta. A válaszoknak az a része, mely szerint a tájékoztatás a kamerák helyszínén található, a kamerák elhelyezésére vonatkozóan a jogerős ítélettel elrendelt adatszolgáltatás folytán konkrét tartalmat nyer. Ezért e körben nincs olyan további adat, amelynek kiadására az alperes kötelezhető lenne.

A felperes általánosságban kérte a térfigyelő kamerák rendszerére vonatkozó stratégiák, további elképzelések, mint közérdekű adatok kiadását is. Amennyiben az egyes rendőrkapitányságok tevékenysége során keletkeztek stratégiák, tervek, elképzelések arra vonatkozóan, hogy a kamerás rendszert bővítik vagy szűkítik, úgy ezek az elképzelések és tervezetek egy későbbi döntés meghozatalának előkészítését jelentik. Az Avtv. 19/A. § (1) bekezdés szerint a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános, illetve ezen adatok megismerését - a 19. § (1) bekezdésében foglaltakat mérlegelve - az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti. Az alperes tehát a rendőrkapitányságok körében esetleg létező, későbbi döntés megalapozására szolgáló elképzelések, tervek kiadására sem kötelezhető.

A fenti indokoknak megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletnek a felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján részben hatályon kívül helyezte és a Pp. 253. § (2) bekezdés megfelelő alkalmazásával az elsőfokú ítéletnek a fenti három adatkör kiadására irányuló keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta, míg egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban a pernyertesség és pervesztesség aránya megközelítőleg azonos volt, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján a Legfelsőbb Bíróság úgy rendelkezett, hogy a felperes és az alperes jogi képviselőivel felmerült felülvizsgálati eljárási költségeiket a felek maguk viselik.

Pfv. IV.20.284/2007/4.szám

Mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság úgy rendelkezett, hogy a le nem rótt eljárási illetéket a felek személyes illetékmentessége folytán az állam viseli. E rendelkezés azért téves, mert az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 57. § (1) bekezdés o) pontja értelmében a személyes adatok védelmével, illetve a közérdekű adatok nyilvánosságával összefüggésben indított per (a felek személyétől függetlenül) tárgyánál fogva illetékmentes. Ennek megfelelően a Legfelsőbb Bíróságnak a felülvizsgálati eljárásban eljárási illeték viseléséről rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2007. március 28.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátvás sk. előadó bíró, Angyalné Dr. Demeter Judit sk. bíró

Vné

A kiadmány hitelélül:

Né
tisztviselő